

Saksbehandler: Hild Stokke

Vår dato:
22.01.2016
Deres dato:
02.05.2013Vår referanse:
2013/435
Deres referanse:Norges Blindforbund
Postboks 5900 Majorstuen

0308 OSLO

Mobilitetsopplæring for synshemmede studenter

Utdanningsdirektoratet viser til tidligere korrespondanse og møte i saken.

Spørsmålet gjelder synshemmede studenter som flytter fra sin bostedskommune til en annen kommune for å studere ved universitet eller høyskole, og som har behov for mobilitetsopplæring for å komme seg rundt i sitt nye nærrområde, samt komme seg til og fra studiestedet. Norges Blindforbund har bedt Utdanningsdirektoratet om å vurdere hvorvidt slike studenter har rett til slik opplæring etter opplæringsloven, og om kommunene har ansvaret for å betale for denne opplæringen. Norges Blindforbund viser til at mobilitets trening er opplæring i «grunnleggjande dugleik», jf. opplæringsloven § 4A-2, og mener at det ikke er rimelig at det enkelte universitet eller høyskole skal betale for mobilitetsopplæring av synshemmede studenter.

Spørsmålet har blitt forelagt Kunnskapsdepartementet. I brev datert 14.01.2016 viser departementet til at opplæringsloven § 4A-1 regulerer retten til grunnskoleopplæring for voksne. Vilkårene for å ha rett til grunnskoleopplæring er at søkeren må være over opplæringspliktig alder, ikke ha rett til videregående opplæring etter opplæringsloven § 3-1 og trenge grunnskoleopplæring. Retten omfatter til vanlig de fagene den voksne trenger for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for voksne. Voksne kan, i tillegg til å ha rett til opplæring i fag eller deler av fag, også ha rett til opplæring i grunnleggende ferdigheter. De grunnleggende ferdigheter i Læreplanverket for Kunnskapsløftet er:

- å kunne uttrykke seg muntlig
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale verktøy.

Voksne som ikke har behov for opplæring i fag eller deler av fag eller i en av de nevnte grunnleggende ferdighetene, har ikke rett til opplæring for voksne etter § 4A-1. Mobilitets trening kan inngå i den «grunnleggjande dugleik» som omtales i § 4A-2 andre ledd. Dette gjelder imidlertid bare for elever som har rett til opplæring etter § 4A-1, fordi det er et vilkår for rett til spesialundervisning etter § 4A-2 at man har rett til opplæring etter § 4A-1. Behov for mobilitets trening gir ikke rett til grunnskoleopplæring etter § 4A-1. Man må ha behov for enten opplæring i fag, eller i en eller flere av de grunnleggende ferdigheter etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet som er nevnt over. Mobilitets trening er ikke en av disse ferdighetene.

Kunnskapsdepartementet konkluderer, i likhet med Utdanningsdirektoratet, at studenter ved høyskole eller universitet og som ikke har vedtak om grunnskoleopplæring for voksne etter § 4A-1, og eventuelt § 4A-2, ikke har rett til mobilitetsopplæring etter opplæringsloven. Kommuner har ikke ansvar for mobilitetsopplæring for personer som ikke

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO

Besøksadresser:

Schweigaards gate 15 B, Oslo

Britveien 4, Molde

Parkgata 36, Hamar

Telefon:

+47 23 30 12 00

Telefaks:

+47 23 30 12 99

E-post:

post@utdanningsdirektoratet.no

Internett:

www.utdanningsdirektoratet.no

Org.nr.:

NO 970 018 131

Bankgiro:

7694 05 10879

IBAN:

NO8876940510879

BIC/SWIFT

DNBANOKK

omfattes av opplæringslovens bestemmelser om grunnskoleopplæring, og kan derfor ikke pålegges å dekke utgifter knyttet til dette.

Kopi av brevet følger vedlagt.

Vennlig hilsen

Cathrine Børnes
avdelingsdirektør

Hild Stokke
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: 1